

تشکیل اتاق های فکر، راهبردی برای نواندیشی

در ادبیات مدیریت، اتاق فکر با نام هایی از قبیل تینک تنک، اندیشگاه و فکرانباره نیز شناخته می شود. اتاق فکر به ساختاری اطلاق می گردد که از تنورسین ها و روشنفکرانی که تحلیل ها یا توصیه های سیاسی (سیاستنامه هایی) را برای مراکز تصمیم گیری تهیه کنند، حمایت می نماید.

تشکیل اتاق های فکر در کنار مدیران، یکی از مهمترین راهکارهای عملیاتی کردن رهنمودهای حکیمانه مقام معظم رهبری در خصوص نهضت علمی و نرم افزاری و بایدها و نبایدهای این حرکت بالنده و عظیم است. به گونه ای که در ساز و کار اداری، در کنار هر رئیس دانشگاه، بعنوان یک سیاستگذار سلامت، یک اتاق فکر نهادینه شده و ساختار آن در تشکیلات وجود داشته باشد تا هیچ مدیری بدون مشورت و هماهنگی با مشاورین خبره، اقدام به تصمیم سازی و یا اجرای تصمیمات متخذه ننماید.

ارتباط اتاق فکر و مشاورین با ریاست دانشگاه

مشاوران، افرادی استراتژیست هستند که به ارزیابی مسائل جاری و مسائل در شرف وقوع پرداخته و تحلیل خود را به مدیریت ارائه می نمایند. ادگار شاین انواع تعامل بین مشاوران و مدیران به سه شکل معرفی می نماید:

۱. **خریدار تخصص**؛ در این مدل، مدیر مسئله خود را تشخیص داده و بدنبال دریافت راه حل مسئله از مشاورین می باشد.
۲. **مدل دکتر- بیمار**؛ در این مدل تاکید بر استفاده از قدرت تشخیص مشاور در شناخت مسائل و مشکلات سازمان است.
۳. **مشاوره فرایندی**؛ در این مدل، مشاور نقش تسهیل کننده در اجرای تغییرات را ایفا می کند.

مشاور عامل تحول و مربی سازمان برای طی مسیر تحول است اما مجری تغییرات و برنامه ها نیست؛ لذا استفاده از کمک مشاورین نباید منجر به تضعیف جایگاه بدنه مدیریتی و موازی کاری در دانشگاه شود. از آنجائیکه مشاورین از میان افراد متخصص برگزیده می شوند، انجام امور اجرایی جزء وظایف مشاورین نبوده و مشاورین به شناسایی مسائل، جمع آوری و تحلیل اطلاعات و تصمیم سازی برای مسئولین دانشگاه، می پردازند.

سه پایه اساسی مبین ضرورت اتاق فکر

هدف از تاسیس اتاق فکر

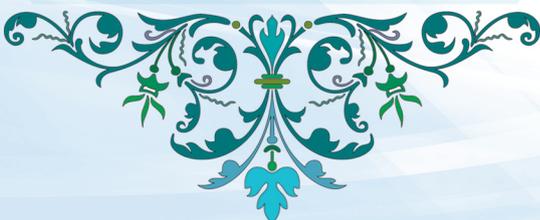
یکی از آسیبهای جدی در حوزه مدیریتی، گرفتار شدن مدیران با مسائل جاری و اجرایی است. مدیران با شرکت در جلسات متعدد و پاسخگویی به مراسلات و پرداختن به امور روزمره، چندان فرصت تفکر و اندیشه نمی یابند و در خوشبینانه ترین حالت، اگر هم فرصتی برای تفکر داشته باشند؛ با تصمیم گیری منفرد، تضمینی برای موفقیت وجود ندارد.

اتاق فکر می تواند بازوی مشورتی برای مدیران باشد. در اتاق فکر افرادی که پتانسیل تحقیقاتی داشته و از خلاقیت و نوآوری نیز برخوردار باشند با ارائه ایده های خود می توانند مدیران اجرایی را در اتخاذ تصمیمات مناسب یاری دهند.

منصور بن حازم از امام صادق (ع)
و او نیز از پیامبر گرامی اسلام (ص)
چنین نقل می کند:

مشاوره با انسان های عاقل نصیحت کننده
حداقل سه فایده مهم دارد:
باعث رشد فکر مشورت کننده می شود.
باعث برکت در انجام کار می باشد.
سبب پیدایش توفیقات الهی می باشد.

معرفی اتاق فکر دانشگاه علوم پزشکی کرمان

اتاق فکر دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۸۸ فعالیت خود را بعنوان مرجع اصلی تامین خوراک فکری و تحلیل اطلاعات برای هیات رئیسه و هیات امنای دانشگاه، آغاز نمود؛ اما در دوره جدید مدیریت تلاش می شود که ساختار آن تقویت، جایگاهش روشن و ارتباطاتش مشخص تر گردد تا انتظار عالی که از این مجموعه می رود به کمال و تمام متبلور شود.

وظایف اتاق فکر دانشگاه علوم پزشکی کرمان

سیاستگذاری به زبان ساده از سه بخش: **گذشته پژوهی**، **شناسایی وضع موجود** و **شناسایی آینده های ممکن** و **مطلوب** تشکیل می گردد و خروجی اصلی آن بیانیه سیاست است که نشان دهنده راه رسیدن از وضع موجود به آینده مطلوب می باشد. در این راستا برخی از وظایف اتاق فکر دانشگاه عبارتند از:

- تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدها
- شرح حوادث گذشته و کشف دلایل
- تحلیل اطلاعاتی که ریشه در گذشته دارند
- تفسیر تجارب گذشته

گذشته پژوهی

- شناسایی منابع اطلاعاتی
- شناسایی نخبگان درون و بیرون از دانشگاه
- شبکه سازی بین نخبگان
- تحلیل روندهای تاثیر گذار
- تحلیل اطلاعات فرایندهای جاری
- شناسایی و توصیف مسائل
- پژوهش برای حل مسائل

تحلیل وضع موجود

- تحلیل های کمی و کیفی روندها
- تشریح نیروهای حاضر و رخدادهای آینده
- طراحی آینده های مطلوب، ممکن و محتمل
- بررسی انتخاب ها و احتمالات ممکن
- تعیین اولویت و ضرورت تغییرات
- برنامه ریزی تغییرات برای دستیابی به آینده مطلوب
- بررسی منابع مورد نیاز برای تغییر

آینده پژوهی

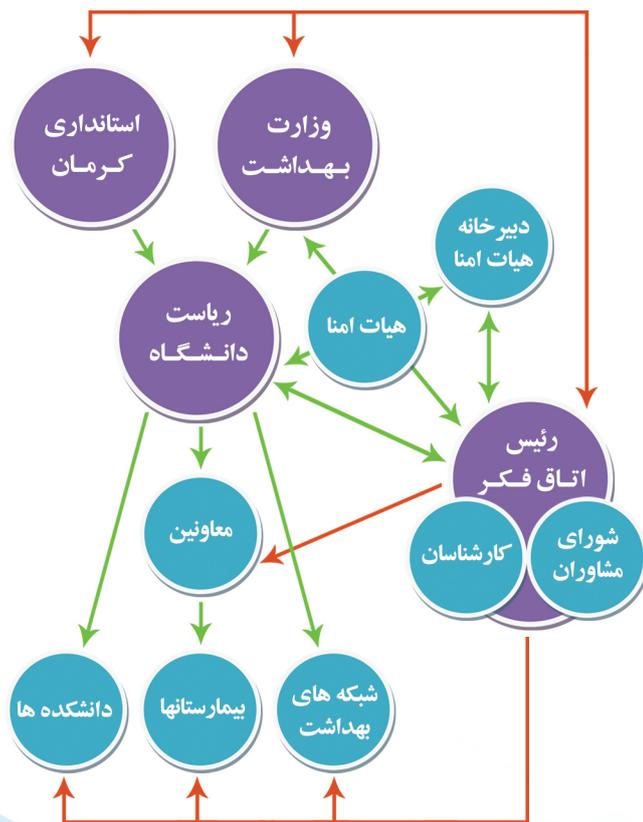
ساختار اتاق فکر دانشگاه از ۲ بخش اصلی تشکیل شده است:

۱. **کادر پشتیبان:** این گروه هماهنگ کننده ارتباط مشاورین با بخشهای مختلف بدنه دانشگاه بوده و مشتمل بر مسئول و کارشناسان اتاق فکر می باشد.

۲. **شورای مشاوران:** مشاورین ریاست دانشگاه بنا به تشخیص رئیس دانشگاه از نیازهای مشورتی خود، از بین افراد صاحب دانش و تجربه و ایده، انتخاب می شوند. این مشاوران وظیفه مطالعه، گردآوری و تحلیل اطلاعات و در نهایت تولید خروجی برای اتاق فکر را به عهده دارند.

در شکل زیر، ساختار و چارچوب همکاری شورای مشاوران، اتاق فکر، ریاست دانشگاه و ساختارهای فرادانشگاهی همچون وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و استانداری کرمان، ترسیم شده است. همچنین نحوه ارتباط هیات امنای دانشگاه با دبیرخانه هیات امنای ریاست دانشگاه، بصورت تعاملات دوسویه مشخص شده است.

ساختار و چارچوب همکاری اتاق فکر و شورای مشاورین دانشگاه با سایر بخشهای دانشگاه

در شماره بعدی می خوانید:

انواع جلسه

صاحب امتیاز: دانشگاه علوم پزشکی کرمان
مدیر مسئول: دکتر علی اکبر حقدوست
سردبیر: دکتر سمیه نوری حکمت
نویسنده این شماره: دکتر سمیه نوری حکمت
ویواستار ادبی: دکتر فاطمه کهن

ساختار اتاق فکر دانشگاه

مشاوران از طریق ارتباط مستقیم با ریاست دانشگاه و یا از طریق اتاق فکر، دیدگاه های خود را به بدنه اجرایی دانشگاه منتقل می کنند و حتی الامکان از درگیری مستقیم در امور اجرایی دانشگاه پرهیز می نمایند.